

BITUUMEN JA BITUUMENSIDEAINED
Katseproovide ettevalmistamine

Bitumens and bituminous binders
Preparation of test samples

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 12594:2024 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles novembris 2024;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2024. aasta novembrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 31 „Teedeala“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Titania Tõlked OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Kristjan Lill.

Euroopa standardimisorganisatsioon on teinud Euroopa standardi EN 12594:2024 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 23.10.2024.

Date of Availability of the European Standard EN 12594:2024 is 23.10.2024.

See standard on Euroopa standardi EN 12594:2024 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 12594:2024. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 75.140; 91.100.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Bitumens and bituminous binders — Preparation of test samples

Bitumes et liants bitumineux - Préparation des échantillons d'essai

Bitumen und bitumenhaltige Bindemittel - Vorbereitung von Untersuchungsproben

This European Standard was approved by CEN on 26 August 2024.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED.....	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	4
4 PÕHIMÕTE.....	5
5 REAKTIIVID.....	5
6 SEADMED.....	5
7 KATSEPROOVIDE ETTEVALMISTAMINE.....	6
7.1 Üldist.....	6
7.2 Tahked või pooltahked proovid.....	6
7.2.1 Proovid mahuga kuni üks liiter.....	6
7.2.2 Proovid mahuga üle ühe liitri.....	7
7.3 Pehme teebituumen, vedeldatud ja pehmendatud bituumen.....	7
7.4 Bituumenemulsioonid.....	8
7.4.1 Emulsioonide hoiustamine enne katse ettevalmistamist.....	8
7.4.2 Katseproovid sõelajääkide katsetamiseks (standardi EN 1429 kohaselt) ja settimiskalduvuse katsetamiseks (standardi EN 12847 kohaselt).....	9
7.4.3 Katseproovid kõigile katsetele, välja arvatud standardid EN 1429 ja EN 12847.....	9
7.5 Konkreetse protseduuri abil saadud katseproovid.....	9
8 KATSEPROTOKOLL.....	10
Kirjandus.....	11

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 12594:2024) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 336 „Bitumens and bituminous binders“, mille sekretariaati haldab ANFOR.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2025. a aprilliks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2025. aprilliks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 12594:2014.

EN 12594:2024 sisaldab järgmisi olulisi muudatusi seoses standardiga EN 12594:2014:

- üle on vaadatud laboriproovi ja katseproovi terminid;
- lisatud on terminid „katsekeha“ ja „sulatamine“;
- kustutatud on viited enamikule reaktiividele ja materjalidele, kuna neid käsitletakse teistes standardites;
- täiendatud on seadmete kirjeldust;
- muudetud on peatükis 7 kirjeldatud protseduuri, et tagada kooskõla katsestandarditega ja täpsustada paremini tingimusi, eelkõige kuumutusaega ja kuumutustemperatuure;
- muudetud on jaotise 7.4 ülesehitust lugemise hõlbustamiseks;
- lisatud on soovitusel emulsioonide hoiustamise kohta.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See dokument määratleb meetodid bituumenitest ja bituumensideainetest katseproovide ettevalmistamiseks nende omaduste katsetamise eesmärgil.

HOIATUS! Selle dokumendi rakendusala võib hõlmata ohtlikke materjale, toiminguid ja seadmeid. Selle dokumendi eesmärk ei ole käsitleda kõiki selle dokumendi rakendamisega seotud ohutusprobleeme. Selle dokumendi kasutaja vastutab nõuetekohaste ohutus- ja tervishoiumeetmete rakendamise ning regulatiivpiirangute kasutamiseelse määratlemise eest juba enne dokumendi kasutamist.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või tervenisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 58. Bitumen and bituminous binders — Sampling bituminous binders

EN 1425. Bitumen and bituminous binders — Characterization of perceptible properties

EN 1427. Bitumen and bituminous binders — Determination of the softening point — Ring and Ball method

EN 1429:2013. Bitumen and bituminous binders — Determination of residue on sieving of bituminous emulsions, and determination of storage stability by sieving

EN 12597. Bitumen and bituminous binders — Terminology

EN 12847. Bitumen and bituminous binders — Determination of settling tendency of bituminous emulsions

EN ISO 3696:1995. Water for analytical laboratory use — Specification and test methods (ISO 3696:1987)

ISO 3310-1:2016. Test sieves — Technical requirements and testing — Part 1: Test sieves of metal wire cloth

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi rakendamisel kasutatakse standardis EN 12597 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogiaandmebaase järgmistel aadressidel:

— ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp>

— IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <https://www.electropedia.org>

3.1

laboriproov (*laboratory sample*)

bituumenist või bituumensideainest standardi EN 58 kohaselt võetud proov, mis tuleb laboratooriumisse katsetamisele

MÄRKUS 1 Termin „laboriproov“ ei kohaldu proovidele, mis pärinevad bituumenist või bituumensideainet sisaldavatest materjalidest, näiteks asfaltsegud või asfaldist puurkehad, kuna need proovid võetakse teisiti kui kirjeldatud standardis EN 58.

MÄRKUS 2 Laboriproov võib olla kohtproov, koondproov või selle osa (jagatud proov).